

18 MAR 2009

Kriminalomsorgen region sør

JUSTISDEPARTEMENTET	
20 MAR 2009	
SAKSNUMMER:	200807883
AVDELINGEN:	LOV/ES/HAF
DOK. NR.	19

Kriminalomsorgens sentrale forvaltning
Postboks 8005 Dep
0030 OSLO

Deres ref:
200807883

Vår ref:
200827839-12

Dato:
13.03.2009

HØRING - RAPPORT ETTERKONTROLL AV REGLENE OM STRAFFERETTSLIG TILREGNLIGHET, STRAFFERETTSLIG SÆRREAKSJONSFORMER OG FORVARING

Det vises til brev fra Justisdepartementet av 20.01.09 vedrørende ovennevnte. Brevet er sendt ut til fengslene og friomsorgskontorene i region sør. Bare Ringerike fengsel har avgitt uttalelse, denne følger vedlagt.

1.1 Progresjon i straffegjennomføringen

Vi støtter utredningsgruppens syn på at tilbudet for forvaringsdømte i slutfasen ikke har fungert tilfredsstillende til nå. I region sør har vi pekt ut Berg fengsel, Hassel fengsel og Drammen overgangsbolig som egnede enheter for utslusning av forvaringsdømte. Hassel fengsel har i dag en forvaringsdømt og en forvaringsdømt vil snart bli overført Berg fengsel.

Selv om overføring til lavere sikkerhetsnivå synes sikkerhetsmessig forsvarlig, vil mottak av forvaringsdømte nødvendigvis kreve økte ressurser både når det gjelder innhold, krav til dokumentasjon og saksbehandling. Dette har gjort at flere av fengslene i region sør av ressurshensyn har vært skeptiske til å ta imot forvaringsdømte uten at de får økte ressurser.

Økt bemanning tuftet direkte på den forvaringsdømte i fengsler med lavere sikkerhetsnivå kunne også ha gjort overføring til fengsel med lavere sikkerhetsnivå sikkerhetsmessig forsvarlig på et tidligere tidspunkt enn det som nå er tilfelle. I region sør har vi hatt flere forvaringsdømte som blir prøveløslatt fra Ila til institusjon i medhold av straffeloven § 39 g med statlig finansiering. Enkelte av disse får 2:1 bemanning med en kostnad av opptill kr 12 000 i døgnet. Domfelte kunne fått en tidligere soningsprogresjon og samfunnet kunne fått mer igjen for pengene dersom noen av disse midlene hadde blitt benyttet til å øke bemanningene i fengslene med lavere sikkerhetsnivå.

Skal soningsprogresjon i form av overføring til fengsler med lavere sikkerhetsnivå finne sted er det etter vårt syn nødvendig at det følger med midler til fengslene som berøres av dette.

1.2 Godtgjørelse til juridisk bistand ved begjæring om prøveløslatelse

Den forvaringsdømte har som kjent krav på forsvarer når begjæring om prøveløslatelse bringes inn for retten. Lovens system fordrer at denne grundige prosessen gjøres en gang i året. Som påpekt av høringsuttalelsen fra Ringerike fengsel, fattes det for ordinære straffedømte i dag meget inngripende vedtak uten at domfelte har krav på å få bistand av advokat. Dette gjelder for eksempel vedtak om prøveløslatelse etter utholdt 2/3 soningstid og innsettelse i avdeling med særlig høyt sikkerhetsnivå. De avgjørelser som fattes i periodene mellom forvaringsdømte kan begjære seg prøveløslatt for retten, er ikke så inngripende som mange av disse vedtakene.

Skal man utvide adgangen til å få dekket utgiftene til advokat for forvaringsdømte bør dette vurderes i en bredere sammenheng. Hvis dette ikke gjøres ser vi ikke behovet for å utvide ordningen med krav på forsvarer for forvaringsdømte.

4.3.2 Gjennomføring av en særreaksjon på grunnlag av samfunnsskadelig eller plagsom adferd.

Vi har merket oss forslaget om å utvide virkeområdet for særreaksjoner til mindre alvorlige lovbrudd og støtter forslaget.

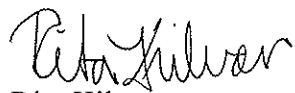
Departementet ber om høringsinstansenes syn på om kriminalomsorgen bør ha en rolle ved gjennomføring av særreaksjoner på dette grunnlaget. Det er prinsipielt uheldig om Kriminalomsorgen skal utøve oppgaver overfor domfelte som ikke er strafferettslig tilregnelige. Myndighetsutøvelse mot strafferettslige utilregnelige synes uheldig både av prinsipielle grunner og fordi konsekvensene/sanksjoner ved vilkårsbrudd er problematisk å gjennomføre innenfor det reaksjonssystem som er kjent for kriminalomsorgen. Det er dessuten mer hensiktsmessig at de foreslåtte kontrolltiltakene som f. eks ruskontroll og kontroll med at foreskrevet medisin blir inntatt foretas av helsepersonell enn at det gjøres med tjenestemenn fra friomsorgen.

6. Utilregnelige i varetekt

Vi støtter forslaget om at kravet til samtykke i § 188 annet ledd fjernes.

Med hilsen

Bjørn Krogsrud
regionsdirektør

Rita Kilvær
assisterende regiondirektør

Saksbehandler:
Erling Fæste

Kriminalomsorgen
Ringerike fengsel

KRIMINALOMSorgen
REGION Sør

Saksnr. 200827839-8

10 Mars 2009

Arkivkode 008

Saksbeh

Kopi til

Kriminalomsorgen region sør

Deres ref:

Vår ref:
09/259-2 . 601.1 . HM

Dato:
05.03.2009

HØRING – RAPPORT ETTERKONTROLL AV REGLENE OM STRAFFERETTSLIG TILREGNLIGHET, STRAFFERETTSLIG SÆRREAKSJONSFORMER OG FORVARING

Det vises til Kriminalomsorgen region sørs ekspedisjon av 13.02.09 vedlagt bl.a. høringsbrev fra Justisdepartementet vedrørende Etterkontroll av reglene om strafferettslig utilregnlighet strafferettslige særreaksjoner og forvaring. Det er særlig punktene 1.1. og 1.2 og kap. 6 i høringsnotatet som er relevante for kriminalomsorgen.

Vi har følgende kommentarer:

1.1. Progresjon i soningen

Departementet vurderer om det i hver av de seks kriminalomsorgsregionene bør opprettes enheter egnet for utslusing for forvaringsdømte. Utslusingsenhetene vurderes etablert i samarbeid med Ila.

Vi er enig i at en gradvis progresjon og utslusing er viktig for at forvaringsdømte skal kunne løslates på en human og sikkerhetsmessig forsvarlig måte. Det er også viktig at de forvaringsdømte sluses ut nær det stedet hvor de skal bosette seg etter løslatelsen, og i nært samarbeid med det lokale hjelpeapparatet.

Vi slutter oss til forslaget om at det opprettes egne enheter for utslusing av forvaringsdømte.

1.2 Godtgjørelse til juridisk bistand ved begjæringer om prøveløslatelse

Det er i visse situasjoner uklart i hvilken grad forvaringsdømte har krav på å få dekket sine utgifter til juridisk bistand i forbindelse med begjæring om prøveløslatelse før en begjæring evt er brakt inn for retten jfr strl § 39 f annet ledd og strprl. § 96. Det er nevnt bl.a. i forbindelse med saksbehandlingen i kriminalomsorgen og påtalemyndigheten, herunder den innledende fase og/eller uten at begjæringen ender opp med hovedforhandling for tingretten.

Kriminalomsorgen region sør

Postadresse:
Postboks 40
3533 Tyrstrand

Besøksadresse:
Justisveien 30

Telefon: 32 11 34 00
Telefaks: 32 11 35 90
Org.nr: 976 733 754

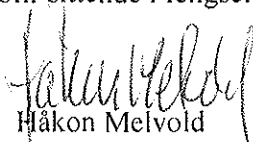
Saksbehandler:
marrosse
E-post:
ringerike.fengsel@kriminalomsorgen.no

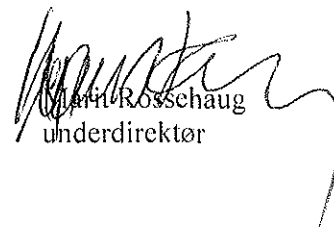
Etter vår oppfatning er ikke forvaringsdømte i en vesentlig annerledes situasjon enn mange andre innsatte. Det er mange innsatte som er i en situasjon hvor det kan være ønskelig å få vurdere nærmere sammen med en advokat om det er grunnlag for å gå til sivil søksmål mot staten for å kjenne vedtak kriminalomsorgen har fattet ugyldig. Eks på vedtak hvor det etter vår oppfatning foreligger sterke hensyn for advokatbistand på det offentliges bekostning er bl.a. : vedtak/klagesak vedrørende innsettelse i høyrisikoavdeling, nektelse av prøveløslatelse.

Vi har i prinsippet ingen motforestillinger mot at bestemmelsen presiseres som skissert, men mener i såfall at spørsmålet om dekning av utgifter til advokatbistand på det offentliges bekostning bør vurderes i en bredere sammenheng.

6. Utilregnlige i varetekt

Vi slutter oss fullt ut til forslaget om at kravet til samtykke i strprl § 188 fjernes. Etter vår oppfatning er det meningsløst at for eksempel varetektsinnsatte som har ikke rettskraftig dom på overføring til psyk helsevern blir sittende i fengsel fordi dommen ikke er rettskraftig.

Håkon Melvold
fengselsleder

Martin Rosschaug
underdirektør